

Ebre

Terres del Sénia

Recullen més de 72.000 signatures contra l'espoli d'oliveres mil·lenàries

S'entregaran al Parlament de Catalunya quan es debati la proposició de Llei per protegir els arbres monumentals

MARINA PALLÁS
ULLDECONA

Més de 72.000 persones han signat ja a través de la plataforma digital Change.org una petició adreçada al Parlament de Catalunya per tal d'evitar l'espoli d'oliveres mil·lenàries al territori del Sénia.

La persona que va posar en marxa la petició, el passat 19 de desembre, és l'advocat de Tarragona Francisco Zapater. En dues setmanes, ha aconseguit aquesta astronòmica xifra de signatures, que no deixa de créixer cada dia, a cada minut. «Et semblaria bé que els turistes s'emportessin, pedra a pedra, l'Alhambra de Granada o l'Amfiteatre romà de Tarragona? Doncs això és el que està succeint al Montsià, on estan arrancant i emportant-se centenars d'oliveres mil·lenàries perquè adornin jardins»; així arrenca la petició a la plataforma.

«Sóc un amant de les oliveres mil·lenàries de tota la zona de la desembocadura del Sénia. Les he visitat una seixantena de vegades», explica Zapater al *Diari*. «Des de fa 10 anys que la Generalitat Valenciana té una llei que prohibeix arrancar aquesta classe d'arbres. Però a Catalunya no existeix aquesta llei, de forma que molts creuen la frontera i en els darrers anys s'han arrencat un miler d'oliveres en territori català. Això és un espoli inadmissible», denuncia Zapater.

L'advocat ha iniciat la campanya amb la voluntat d'arribar al màxim de persones possibles per sensibilitzar la ciutadania envers aquest debat. «Intento sensibilitzar i cridar l'atenció. Ningú no estaria d'acord amb què s'emportessin l'aqüeducte de Tarragona. Però com el territori del Sénia està més lluny, ja gairebé no és Catalunya, no el tenen en compte. Les oliveres mil·lenàries són també patrimoni històric», valora Zapater. «Justament fa poques setmanes les oliveres han sigut reconegudes com a Sistema Important del Patrimoni Agrícola Mundial. És contradictori tenir aquest reconeixement i permetre seguint arrencant oliveres».

Imatge d'una excavadora arrencant una olivera, el gener de l'any passat a Ulldecona, quan va saltar l'alarma de l'espoli. FOTO: JOAN REVILLAS

El passat 27 de juny el PSC va presentar al Parlament de Catalunya una proposició de llei sobre la protecció d'oliveres monumentals. El Parlament de Catalunya ha de debatre la proposició de llei d'aquí unes setmanes, en una data encara a determinar, en el primer ple de 2019.

La voluntat de Zapater és aquell dia presentar i fer arribar totes les signatures impreses. «Vull fer-ho acompanyat de les persones del territori que també ho vulguin. És en definitiva visualitzar un desig de molta gent sense cap connotació política», conclou Zapater. «Les oliveres mil·lenàries no són nostres. Són un herència que ens han deixat els nostres avantpassats, i no podem dilapidar-lo. Hem de preservar-lo i cuidar-lo per a les generacions futures».

La proposició de llei

La proposició de llei es basa en l'experiència valenciana i també especialment en la de la regió italiana de La Puglia.

1.704
Segons un estudi, l'olivera més antiga és la Farga de l'Arión, de 1.704 anys

A més de protegir tots aquells arbres monumentals de més de 3,5 metres de perímetre, es proposa, per exemple, que les finques amb més d'un 60% d'aquests exemplars d'oliveres mil·lenàries quedin protegides en conjunt contra l'espoli.

La diputada Rosa Maria Ibarra (PSC) explica al *Diari* que es tracta «d'una necessitat, ja que a més estem parlant d'un territori com la Mancomunitat del Sénia, no només de Catalunya sinó de po-

bles del País Valencià, i no té sentit que allà estiguen protegides i aquí no».

La diputada detalla que «sorprenentment hem vist com Junts per Catalunya i ERC han presentat una esmena a la totalitat, de forma que si prospera l'esmena, la proposta no s'arribarà a debatre».

A la proposició es contemplen sancions importants per a les empreses que portin a terme els espolis. Per al grup, la Generalitat també hauria de destinar un pressupost per protegir aquests arbres monumentals. «S'hauria de valorar fer una tasca inspectora», considera Ibarra.

Reconeixement recent

Les oliveres mil·lenàries del territori del Sénia han estat declarades tot just fa poques setmanes Sistema Important del Patrimoni Agrícola Mundial (SIPAM) per la FAO, l'organització de les Nacions Unides en Agricultura i Alimentació amb seu a Roma.

Patrimoni Natural Més de 5.000 exemplars

El territori del Sénia és on hi ha la major concentració d'oliveres del món, amb més de 5.000 exemplars, catalogats oficialment, en la zona limítrofa de Catalunya, la Comunitat Valenciana i l'Aragó. Es tracta d'oliveres amb un perímetre de tronc superior als 3,5 metres a 1,3 metres del sòl, algunes d'elles datades amb centenars i fins i tot més de mil anys. La més antiga és la Farga de l'Arión, al terme d'Ulldecona, que un estudi científic ha datat en 1.704 anys. La presència d'aquestes oliveres ha definit el paisatge, amb un mosaic d'arbres i construccions de pedra seca (també declarades recentment Patrimoni de la Humanitat), la cultura i l'economia del territori al llarg de la història.

Es tracta d'un nomenament anàleg al de Patrimoni de la Humanitat de la UNESCO, amb el que ja s'han reconegut una cinquantena d'espais agrícoles singulars d'arreu del món.

A l'Estat n'hi ha dos més: La Vall Salada d'Añana a Alava, i la producció de panses (uva passa) a la comarca de l'Ayarquia (Màlaga), reconeguts el 2017.

Es confia que el recent reconeixement de les oliveres ajude a avançar en matèria de protecció

Els responsables de la Taula del Sénia viatjaren a Roma el mes d'abril per prendre part en l'assemblea general de la FAO i rebre de forma oficial aquest guardó. Des de la Mancomunitat es confia que el reconeixement ajudarà a avançar en la protecció de les oliveres i contra l'espoli que viuen.